Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
PAOLO MENGOZZI IŠVADA,
pateikta 2011 m. liepos 7 d.[1]

Byla C-545/09

Europos Komisija
prieš

Jungtinę Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystę

„Mokytojų, valstybės narės komandiruotų ar paskirtų į Europos mokyklas, teisės į paaukštinimą darbe ir išėjimą į pensiją — Atlyginimų įšaldymas per komandiravimo ar paskyrimo laikotarpį — Konvencijos, apibrėžiančios Europos mokyklų statutą, 12 straipsnio 4 dalies a punkto ir 25 straipsnio 1 dalies išaiškinimas ir taikymas — Nuostata dėl teismo“

I – Įžanga

1. Šioje byloje Europos Sąjungos Teisingumo Teismo prašoma pirmą kartą priimti sprendimą dėl tam tikrų nuostatų, įtvirtintų Konvencijoje, apibrėžiančioje Europos mokyklų statutą[2], kuri buvo pasirašyta 1994 m. birželio 21 d. Liuksemburge ir įsigaliojo 2002 m. spalio 1 d.[3] ir kurios susitariančiosios šalys yra visos Europos Bendrijų (dabar – Europos Sąjunga) narės (toliau – konvencija), išaiškinimo ir taikymo.

2. Konkrečiai kalbant, Europos Komisija, remdamasi konvencijos 26 straipsnio nuostata dėl teismo, Teisingumo Teisme iškėlė bylą dėl Komisijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės ginčo, reikalaudama, pripažinti, kad konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punktas turi būti aiškinamas ir taikomas taip, kad valstybės narės komandiruotiems ar paskirtiems mokytojams būtų užtikrinta teisė į tokią pačią karjeros raidą ir atlyginimo augimą, kaip ir toje valstybėje narėje dirbantiems mokytojams, ir pripažinti, kad tai, jog kai kurie Jungtinės Karalystės komandiruoti mokytojai per savo komandiravimo laikotarpį neturi teisės į tai, kad jiems bus taikoma aukštesnė darbo užmokesčio skalė (t. y. ribinio darbo užmokesčio, mokytojų ekspertų, aukštos kvalifikacijos mokytojų skalės), kad jie turės galimybę gauti kitų papildomų išmokų (kaip antai, išmokų, susijusių su mokymo ir mokymosi pareigomis) ir kilti pagal esamas atlyginimo skales, taikytinas Anglijos ir Velso valstybės išlaikomose mokyklose įdarbintiems mokytojams[4], neatitinka konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto ir 25 straipsnio 1 dalies.

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — OL L 212, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 16 sk., 1 t. p. 16.

3 — Remiantis konvencijos 33 straipsniu, ji įsigalioja pirmąją mėnesio, praėjusio nuo valstybių narių visų ratifikavimo priemonių ir Europos Bendrijų aktų, pranešančių apie sudarymą, deponavimo, dieną. Taip pat žr. 2010 rugsėjo 30 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją* (C-132/09, Rink. p. I-8695) 13 ir 14 punktus. Nors konvencijos I priede išvardyta tik 10 Europos mokyklų, iš tikrųjų šiuo metu yra 14 mokyklų septyniose valstybėse narėse (5 – Belgijoje, 3 – Vokietijoje, 1 – Italijoje, 2 – Liuksemburge, 1 – Nyderlanduose, 1 – Ispanijoje ir 1 – Jungtinėje Karalystėje). Šių mokyklų sąrašuose šiuo metu yra maždaug 22 500 moksleivių.

4 — Nors prašymo versijoje prancūzų k. vartojama frazė „écoles publiques“, originalo kalba vartojama frazė „valstybės išlaikomos mokyklos“, kurios, kaip bus paaiškinta toliau, reiškia tą patį kaip ir „subsidijuojamos“ (prancūzų k. „subventionnés“) švietimo įstaigos.

3. Iš esmės Komisija tvirtina, kad Jungtinė Karalystė neužtikrino, jog jos į Europos mokyklas paskirti mokytojai išsaugotų teises į paaukštinimą darbe ir išėjimą į pensiją, suteiktas nacionalinės teisės aktais pagal konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punktą, ir nebemokėjo tiems mokytojams nustatyto atlyginimo, todėl pažeidė konvencijos 25 straipsnio 1 dalį.

4. Komisijos ir Jungtinės Karalystės ginčo aplinkybės ypatingos dviem aspektais.

5. Pirmasis apsektas – tai Europos mokykloms ir jų mokytojams taikytinos taisyklės. Antrasis – tai švietimo sistema ir Jungtinės Karalystės, šiuo atveju – Anglijos ir Velso, mokytojams taikytina darbo užmokesčio sistema.

6. Kalbant apie pirmąjį aspektą, reikia turėti omenyje, kaip pabrėžiama konvencijos preambulėje, kad Europos mokyklų sistema yra *sui generis* ir buvo įvesta siekiant bendrai mokyti Europos institucijų darbuotojų vaikus, kad būtų užtikrintas tinkamas šių institucijų veikimas[5]. Preambulėje nurodyta, kad ši sistema – tai bendradarbiavimo tarp valstybių narių ir bendradarbiavimo tarp valstybių narių ir Sąjungos forma, visiškai pripažįstant valstybių narių atsakomybę už mokymo turinį ir jų švietimo sistemų organizavimą[6].

7. Atsižvelgiant į tai, visų pirma, pagal konvencijos 25 straipsnį Europos mokyklų biudžetas sudaromas, be kita ko, iš valstybių narių įnašų, teikiamų nuolat mokant atlyginimą tų valstybių komandiruotiems ar paskirtiems mokytojams, ir iš Sąjungos įnašų, skirtų skirtumui tarp mokyklų išlaidų bendros sumos ir kitų bendrųjų pajamų bendros sumos padengti.

8. Antra, remiantis konvencijos 3 straipsnio 2 dalimi, Europos mokyklose moko valstybių narių komandiruoti ar paskirti mokytojai pagal Valdytojų tarybos, kuri yra vienas iš šių mokyklų organų[7], sprendimus, priimtus pagal procedūrą, numatytą 12 straipsnio 4 dalyje.

9. Remiantis konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punktu, spręsdama administracinius klausimus, Valdytojų taryba kiekvienais metais, atsižvelgdama į Inspektorių tarybos pasiūlymą, nustato reikalavimus mokymo personalui, steigdama arba panaikindama darbo vietas. Ji užtikrina teisingą darbo vietų paskirstymą tarp valstybių narių. Ji suderina su vyriausybėmis klausimus, susijusius su vidurinių mokyklų mokytojų, pradinių mokyklų mokytojų ir mokyklos patarėjų švietimo klausimais paskyrimu arba komandiravimu. Personalas išsaugo teises į paaukštinimą darbe ir išėjimą į pensiją pagal nacionalinius tarnybos nuostatus.

10. Be to, remiantis Europos mokyklų komandiruojamų darbuotojų nuostatais, patvirtintais Valdytojų taryboje pagal konvencijos 12 straipsnio 1 dalį ir įsigaliojusiais 1996 m. rugsėjo 1 d., komandiruotė iš esmės negali tęstis ilgiau nei devynerius metus.

11. Šiuose nuostatuose taip pat yra nuostatų dėl į šias mokyklas komandiruotų ar paskirtų mokytojų darbo užmokesčio ir darbo sąlygų. Nuostatų 49 straipsnyje nurodyta, kad komandiruoti mokytojai ir toliau gauna jų kompetentingų nacionalinių valdžios institucijų mokamą atlyginimą ir priemoką, lygią nuostatais numatyto atlyginimo ir nacionalinio atlyginimo, atskaičius privalomuosius socialinio draudimo atskaitymus, vertės skirtumui, kurią moka Europos mokykla (toliau – europinė priemoka). Be to, pagal nuostatų 72 straipsnio 1 dalį darbuotojai, kurių tarnyba nutrūksta, išeidami iš darbo turi teisę gauti faktinei tarnybos trukmei, ne ilgesnei nei 9 metai, proporcingą išeitinę išmoką su sąlyga, jog iš

5 — Taip pat žr. 2011 m. birželio 14 d. Sprendimo *Miles ir kiti* (C-196/09, Rink. p. I-5105) 39 punktą. Mokyklos teikia daugiakalbį ir daugiakultūrį ikimokyklinį, pradinį ir vidurinį mokymą.

6 — Šioje preambulės konstatuojamoje dalyje iš dalies pakartotas SESV 165 straipsnio 1 dalies turinys.

7 — Į Valdytojų tarybos sudėtį, be kitų narių, įeina ministrų lygmens valstybių narių atstovai ir Komisijos narys. Ji atsakinga už konvencijos įgyvendinimo priežiūrą ir šiuo tikslu, vadovaujantis konvencijos 10 straipsniu, jai suteikti švietimo, biudžeto ir administracinių reikalų sprendimų priėmimo įgaliojimai.

darbo išeinama ne dėl drausminių nuobaudų. Remiantis 72 straipsnio 2 dalimi, išmoka apskaičiuojama imant paskutinio bazinio europinio atlyginimo, gauto per pusantro mėnesio, patikslinus pagal kilmės valstybės koeficientą, ir paskutinio bazinio nacionalinio atlyginimo, gauto per pusantro mėnesio, skirtumą už kiekvienus tarnybos metus.

12. Tačiau nuostatuose nėra numatytas komandiruotų mokytojų, kurie ir toliau dalyvauja nacionalinėse sistemose komandiruotės laikotarpiu, išėjimas į pensiją.

13. Dėl antrojo aspekto, susijusio su Jungtinės Karalystės švietimo sistemos išskirtinėmis savybėmis, pažymėtina, kad švietimo sistema yra decentralizuotas vienetas, padalytas į tris atskiras švietimo zonas – Anglijos ir Velso, sudarančių vieną zoną, Šiaurės Airijos ir Škotijos. Pagrindinės darbo sąlygos minėtose zonose skiriasi.

14. Anglijos ir Velso zonoje, kuri vienintelė aktuali šioje byloje, dauguma mokytojų dirba valstybės išlaikomose mokyklose. Tokių mokytojų atlyginimai ir darbo sąlygos nustatytos kompetentingo ministro įsakymu patvirtintame Mokytojo užmokesčio ir sąlygų dokumente (*School Teachers Pay and Conditions Document*, STPCD), kuris privalomas sudarant bet kokias darbo sutartis valstybės išlaikomoje mokykloje.

15. Kai kurie mokytojai dirba ne valstybės išlaikomose, o kitose mokyklose, pavyzdžiui, nepriklausomose rėmėjų remiamose valstybės mokyklose skirtingų gebėjimų mokiniams (vadinamosiose akademijose), privačiose mokyklose, Europos mokykloje Kulhame ir užsienio vyriausybių valdomose mokyklose. Tokioms mokykloms STPCD nustatytos įdarbinimo sąlygos neprivalomos.

16. 2009 m. STPCD nustatyta darbo užmokesčio lygių sistema, kurios pagrindiniai bruožai nurodyti toliau.

17. Yra klasės mokytojų (*classroom teacher*) bazinė atlyginimo skalė, susidedanti iš šešių taškų. Pagrindinis kilimo pagal šią darbo užmokesčio skalę kriterijus yra patirtis, skaičiuojama mokytojo darbo metais. Paprastai mokytojo darbdavys turi, vertindamas pagal šią skalę, skirti po tašką už kiekvienus klasės mokytoju išdirbtus metus. Todėl, išskyrus ypatingus atvejus, kai darbo rezultatai yra nepatenkinami, kilimas pagal skalę yra automatiškas.

18. 2000 m. buvo įvesta nauja, „ribinio darbo užmokesčio“, sistema. Pagal šią sistemą Anglijos ir Velso mokytojai, pasiekę viršutinę bazinės atlyginimo skalės ribą, gali paprašyti taikyti aukštesnę atlyginimų skalę (toliau – aukštesnė darbo užmokesčio skalė), kuri susideda iš trijų taškų (U1–U3). Prašymą teikiantys mokytojai turi atitikti tam tikrus profesinės veiklos standartus, pateikti kvalifikacijos įrodymus ir kreiptis dėl profesinių gebėjimų įvertinimo. Taikytini profesiniai standartai išvardyti dokumente „Profesiniai mokytojų standartai“. Vertinimą atlieka mokyklų direktoriai, kurie privalo užtikrinti, kad vertinamas mokytojas atitiktų minėtus standartus. Mokytojo, kuriam taikoma aukštesnė užmokesčio skalė (toliau – mokytojas, patenkantis į aukštesnę skalę), kilimas pagal šią skalę nėra automatiškas, bet priklauso nuo kasmetiniame priežiūros susirinkime patvirtintų išvadų.

19. Valstybės išlaikomų mokyklų atveju STPCD irgi numatyta mokytojo eksperto (*Excellent Teacher*, ET) pareigos ir aukštos kvalifikacijos mokytojo (*advanced skills teachers*, AST) pareigos, kurioms nustatytos atskiros atlyginimo skalės (AST 1–AST 18), taip pat pareigos, suteikiančios mokytojams teisę į išmokas, susijusias su mokymo ir mokymosi pareigomis (ISMMP). Mokytojas negali vienu metu užimti kelių iš šių darbo vietų.

20. Mokytojams, pageidaujantiems prisijungti prie mokytojų ekspertų sistemos, bent dvejus metus turi būti taikomas aukščiausias iš trijų aukštesnės darbo užmokesčio skalės lygmenų ir jie turi turėti specialiųjų profesinių įgūdžių, nurodytų dokumente „Profesiniai mokytojų standartai“. Tačiau dėl atitinkamo įvertinimo jie gali kreiptis tik kandidatuodami į ET pareigas savo mokykloje. Siekiant užtikrinti vertinimo proceso nuoseklumą, vertinimą atlieka išorės vertintojai. Be įprastinių pareigų klasėje, ET taip pat atlieka svarbų vaidmenį mokykloje, talkindami kitiems mokytojams didinant jų veiklos veiksmingumą ir padėdami siekti švietimo tikslų tobulinant mokymo mokykloje kokybę.

21. Kandidatams, kurie nori eiti AST pareigas, nebūtinai turi būti taikoma aukštesnė darbo užmokesčio skalė, bet jie vis tiek privalo atitikti mokytojams, kuriems taikoma ši skalė, taikytinus standartus, t. y. ET taikytinus profesinės veiklos standartus ir AST taikytinus specialiuosius profesinius standartus, nustatytus dokumente „Profesiniai mokytojų standartai“. Atitinkamą vertinimą atlieka išorės vertintojai. Šios pareigos reiškia papildomą atsakomybę. Iš esmės AST kategorijos mokytojai 80 proc. laiko praleidžia dėstydami klasėje, o likusį laiką – atlikdami papildomas užduotis, kurias galima atlikti kartu su kitų mokyklų mokytojais arba jų naudai. Kitaip nei ET kategorijos atveju, einant AST kategorijos pareigas reikia bendradarbiauti su kitomis mokyklomis.

22. Galiausiai, ISMMP priklauso visiems klasės mokytojams, neatsižvelgiant į tai, ar jiems taikoma aukštesnė darbo užmokesčio skalė. Šios papildomos išmokos, sietinos su tam tikromis pareigomis mokyklos personalo struktūroje, o ne su konkrečiais asmenimis, skiriamos mokytojams, prisiimantiems „ilgalaikę papildomą atsakomybę (mokyklos) personalo struktūroje“. Šių priedų paskirtis pirmiausia atlyginti už pagalbą, teikiamą mokiniams ne pamokų metu, arba iniciatyvumą plėtojant mokomųjų dalykų ir mokymo programų turinį.

23. Kad ir koks būtų mokyklos, kurioje dirbama, statusas, bet kuris Jungtinės Karalystės mokytojas gali kreiptis dėl paskyrimo į Europos mokyklas.

24. Tačiau atrinkti mokytojai neišsaugo savo sutartinių santykių su ankstesniu darbdaviu, o paskyrimą įformina sudarydami naują sutartį su Vaikų, švietimo įstaigų ir šeimų reikalų ministerija (*Department for Children, Schools and Families*).

25. Šioje darbo sutartyje nustatyta, kad STPCD netaikytinas mokytojams, komandiruotiems iš Anglijos ir Velso į Europos mokyklas. Tačiau joje nurodyta, kad komandiruotiems mokytojams mokamas mėnesinis nacionalinis atlyginimas nustatomas pagal STPCD nustatytą bazinio atlyginimo skalę, taip pat nurodyta, kad turi būti mokamas nacionaliniu lygmeniu suderintas darbo užmokesčio prieaugis, taikytinas pagal STPCD. Be to, sutartyje nurodyta, kad nebus mokamas joks kitas nacionalinio atlyginimo prieaugis ir kad komandiruoti mokytojai komandiruotės į Europos mokyklą laikotarpiu negali kreiptis dėl aukštesnės atlyginimo skalės taikymo arba dėl kokių nors STPCD minimų papildomų išmokų ar statuso. Galiausiai darbo sutartyje nurodyta, kad darbas Europos mokyklose suteikia teisę į pensiją pagal Anglijos ir Velso mokytojų pensijų sistemą ir kad įmokos skaičiuojamos tik pagal nacionalinį atlyginimą.

26. Reaguodama į daugybę į Europos mokyklas paskirtų Jungtinės Karalystės mokytojų skundų ir keletą Parlamente pateiktų klausimų, Komisija nurodė šią problemą už švietimą atsakingiems Jungtinės Karalystės ministrams, ėjusiems šias pareigas nuo 2000 m., tvirtindama, kad tai, jog į Europos mokyklas komandiruoti Jungtinės Karalystės mokytojai negali pretenduoti į aukštesnę su darbo rezultatais susijusią darbo užmokesčio skalę, nesuderinama su konvencija. Pradinis pasikeitimas, 2000 ir 2001 m., ir vėlesnis pasikeitimas, 2007 m., raštais problemos neišsprendė. Tada Komisija pareikalavo šį klausimą apsvarstyti 2008 m. spalio 20–22 d. Valdytojų tarybos posėdyje. 2008 m. lapkričio 20 d. įvyko Komisijos ir Vaikų, švietimo įstaigų ir šeimų reikalų ministerijos atstovų vaizdo konferencija, kurioje ginčas vėl nebuvo išspręstas. 2009 m. sausio 13 d. Komisija pateikė Valdytojų tarybai paskutinį prašymą rasti išeitį iš susidariusios padėties, kuriame nurodė, kad jei nebus pasiekta rezultatų, ji bus priversta kreiptis į Teisingumo Teismą pagal konvencijos 26 straipsnį.

27. Konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto ir 25 straipsnio 1 dalies išaiškinimas buvo nagrinėjamas 2009 m. sausio 20 ir 21 d. Valdytojų tarybos posėdyje. Po šio posėdžio Valdytojų taryba padarė išvadą, kad ji negalėjo išspręsti šio ginčo ir oficialiai atkreipė dėmesį į Komisijos ketinimą Teisingumo Teisme pareikšti Jungtinei Karalystei ieškinį dėl išaiškinimo ir taikymo pagal konvencijos 26 straipsnį, atsižvelgiant į EB 10 ir 39 straipsnius.

28. Šiomis aplinkybėmis 2009 m. gruodžio 18 d. Komisija pateikė šį ieškinį.

29. Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— pripažinti, kad konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punktas turi būti aiškinamas ir taikomas taip, kad valstybės narės komandiruotiems ar paskirtiems mokytojams būtų užtikrinta teisė į tokią pačią karjeros raidą ir atlyginimo augimą, kaip ir į tą valstybę narę paskirtiems mokytojams, ir kad tai, jog kai kuriems Jungtinės Karalystės komandiruotiems ar paskirtiems mokytojams jų komandiruotės laikotarpiu nesuteikta galimybė, kad jiems bus taikoma aukštesnė darbo užmokesčio skalė (t. y. „ribinio darbo užmokesčio“, „mokytojų ekspertų“ ir „aukštos kvalifikacijos mokytojų“ skalės), kad jie gaus kitų papildomų išmokų (kaip antai, išmokų, susijusių su mokymo ir mokymosi pareigomis) ir kils pagal esamas atlyginimo skales, taikytinas Anglijos ir Velso valstybės išlaikomose mokyklose įdarbintiems mokytojams, prieštarauja konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punktui ir 25 straipsnio 1 daliai,

— priteisti iš Jungtinės Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

30. Jungtinė Karalystė tvirtina, kad Teisingumo Teismas turėtų atmesti ieškinį.

31. Šalys pateikė argumentus žodžiu per 2011 m. gegužės 4 d. vykusį Teisingumo Teismo posėdį.

II – Analizė

32. Kaip minėta įžangoje, Komisijos reikalavimus galima padalyti į dvi dalis. Pirmoji dalis apskritai susijusi su konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto išaiškinimu, o antrojoje pateikiami konkretesni argumentai, iš esmės susiję su kai kurių mokytojų, Jungtinės Karalystės paskirtų į Europos mokyklas, karjeros raida per paskyrimo laikotarpį.

33. Atrodo, kad šis iš dviejų dalių susidedantis argumentas atspindi konvencijos 26 straipsnio nuostatos dėl teismo formuluotę, pagal kurią tik Teisingumo Teismas turi jurisdikciją spręsti susitariančiųjų šalių ginčus dėl konvencijos „aiškinimo ir taikymo“, kurių neišsprendė Valdytojų taryba.

34. Nors, kaip matyti iš šalių pateiktų rašytinių pareiškimų, nėra lengva atskirti vieną dalį nuo kitos, laikysiuos Komisijos prašyme pasiūlyto požiūrio.

A – *Dėl konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinio sakinio išaiškinimo*

35. Kaip jau minėjau įžangoje, konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkte Valdytojų tarybai paskirta užduotis kasmet nustatyti reikalavimus Europos mokyklų mokymo personalui, užtikrinant teisingą darbo vietų paskirstymą valstybėms narėms. Šiame punkte taip pat nustatyta, kad Valdytojų taryba „suderina su Vyriausybėmis klausimus, susijusius su <…> mokytojų <…> paskyrimu arba komandiravimu. Personalas išsaugo paaukštinimo darbe ir išėjimo į pensiją teises [teises į paaukštinimą darbe ir išėjimą į pensiją] pagal jo nacionalinius tarnybos nuostatus“.

36. Dėl konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto išaiškinimo Komisija tvirtina, kad, pirma, juo valstybės narės įpareigojamos, o komandiruotiems ar paskirtiems mokytojams suteikiama teisė ir, antra, žodžiai „paaukštinimas pareigose [darbe]“ turi būti aiškinami plačiai, apimant skirtingas nacionalines mokytojų atlyginimų sistemas, taikytinas mokytojams komandiravimo ar paskyrimo atveju, įskaitant aukštesnės atlyginimo skalės taikymą.

37. Jungtinė Karalystė kategoriškai prieštarauja tokiam aiškinimui. Visų pirma ji mano, kad konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punktas skirtas tik Valdytojų tarybai, o valstybėms narėms įpareigojimai nenustatyti. Pagal šią nuostatą Valdytojų taryba, vykdydama administracines funkcijas, privalo laikytis nacionalinių paaukštinimo darbe ir išėjimo į pensiją taisyklių. Išties, Jungtinės Karalystės nuomone, būtų keista, jei konvencijoje valstybėms narėms būtų nustatyta prievolė laikytis savo nacionalinių teisės aktų. Antra, Jungtinė Karalystė mano, kad sąvoka „paaukštinimas darbe“ susijusi tik su perkėlimu į aukštesnes pareigas, kurias einant tenka didesnė atsakomybė, susijusi su mokyklos struktūra, kaip antai mokyklos direktoriaus ar direktoriaus pavaduotojo pareigos.

38. Iš esmės pritariu Komisijos pasiūlytam išaiškinimui.

39. Išties konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinis sakinys patenka į skyrių dėl Valdytojų tarybos įgaliojimų, o konvencijos 3 straipsnio 2 dalis susijusi su Valdytojų tarybos sprendimais pagal 12 straipsnio 4 dalį.

40. Tačiau, priešingai, nei teigia Jungtinė Karalystė, konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a dalis skirta ne tik Valdytojų tarybai, bet ir susitariančiosioms šalims – valstybėms narėms, kaip paaiškėja iš šio punkto priešpaskutinio sakinio, kuriame minimos „vyriausybės“.

41. Šioje nuostatoje nurodant, kad komandiruoti ar paskirti mokytojai išsaugo teises į paaukštinimą darbe ir išėjimą į pensiją, kurios garantuojamos pagal nacionalinius tarnybos nuostatus, siekiama ne padaryti šias teises priklausomas nuo Valdytojų tarybos sprendimo, o įpareigoti valstybes nares užtikrinti, kad mokytojai nenukentėtų dėl komandiravimo ar paskyrimo į Europos mokyklas, kuris yra laikino pobūdžio.

42. Priešingai, nei teigia Jungtinė Karalystė, tokio nukentėjimo tikriausiai negalima tiesiog ignoruoti remiantis argumentu, kad kiekviena valstybė narė privalo laikytis savo nacionalinių taisyklių.

43. Kadangi konvencijoje nėra įpareigojimo užtikrinti, kad komandiruoti darbuotojai „išsaugotų“ (anglų k. – „retain“) „pagal nacionalinius tarnybos nuostatus“ (anglų k. „national rules“) suteiktas teises į paaukštinimą darbe ir išėjimą į pensiją, t. y. teises, kurias jie turėtų, jei ir toliau dirbtų savo kilmės valstybėje narėje, tokias nacionalines taisykles valstybės narės galėtų nesunkiai pakeisti ar pritaikyti pagal konkrečias aplinkybes, įskaitant situaciją, kai paprastai būtina persikelti į kitą valstybę narę, su kuria susiduria dauguma į Europos mokyklas komandiruotų ar paskirtų Jungtinės Karalystės mokytojų.

44. Taigi siekiant, kad konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinis sakinys netaptų neveiksmingas, jo negalima aiškinti kaip įpareigojančio tik Valdytojų tarybą, nes taisyklės, reglamentuojančios komandiruotų ar paskirtų mokytojų paaukštinimą darbe ir išėjimą į pensiją, priimamos ir jų turinys nustatomas nacionaliniu lygmeniu.

45. Kalbant apie „paaukštinimą darbe“ (prancūzų k. – „avancement“), pažymėtina, kad konvencijos versijoje anglų kalba 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutiniame sakinyje pavartotas žodis „promotion“, ir tai gali iš dalies paaiškinti dėl šios sąvokos kilusius nesutarimus. Nors iš konvencijos versijų kitomis kalbomis negalima aiškiai spręsti, kuris iš šių dviejų terminų yra vyraujantis, atrodo, jog, nesvarbu, kokia sąvoka vartojama, atsižvelgiant į tai, jog konvencijos 12 straipsnio 4 dalies

a punkto paskutinio sakinio paskirtis, kaip jau minėjau, yra neleisti, kad į Europos mokyklas komandiruoti ar paskirti mokytojai nukentėtų, neįmanoma pritarti Jungtinės Karalystės nuomonei, kad privaloma išsaugoti tik šių mokytojų teisę į pareigas, kurių pavadinimas atspindi aukštesnį statusą nacionalinių mokyklų hierarchijoje ir didesnę atsakomybę.

46. Be to, pati frazės „paaukštinimas darbe“ reikšmė negali būti apribota vien teise užimti tokias pareigas. Kaip rodo Europos Sąjungos viešosios tarnybos paaukštinimo darbe sistema, ši frazė taip pat paprastai reiškia galimybę pereiti į aukštesnį lygmenį, bet eiti tas pačias pareigas (pavyzdžiui, asistentų ar administratorių), taip įgyjant teisę į didesnį atlyginimą, nors pareigų pavadinimas ir atsakomybė nesikeičia. Todėl, mano nuomone, konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinio sakinio sąvoka „paaukštinimas darbe“ susijusi su karjeros raida. Toks aiškinimas leidžia kuo nuosekliau taikyti konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinį sakinį, atsižvelgiant nacionalinių paaukštinimo darbe ir atlyginimo sistemų įvairovę.

47. Todėl dabar reikia pažymėti, kad konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutiniame sakinyje reikalaujama, kad susitariančiosios šalys per komandiravimo ar paskyrimo laikotarpį užtikrintų, jog į Europos mokyklas komandiruoti ar paskirti mokytojai išsaugotų teisę į karjeros raidą ir teisę išėjimą į pensiją, kuri garantuojama pagal nacionalinius tarnybos nuostatus.

48. Dar reikia išnagrinėti paskutinį aspektą. Nors Jungtinė Karalystė juo rėmėsi prieštaraudama konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinio sakinio taikomumui jos teritorijoje, jis tam tikra prasme susijęs su šios nuostatos aiškinimu. Šis klausimas susijęs su trimis frazėmis, toliau pateiktomis kabutėse ir sudarančiomis frazę „teisės į paaukštinimą darbe, kurios garantuojamos“ pagal nacionalinius tarnybos nuostatus.

49. Jungtinė Karalystė iš esmės laikosi nuomonės, kad ši frazė turi būti aiškinama griežtai, pažodžiui. Tačiau, atsižvelgiant į ypatingus Jungtinės Karalystės švietimo sistemos bruožus, į Europos mokyklas paskirti Anglijos ir Velso mokytojai neturi jokių „teisių į paaukštinimą darbe, kurios garantuojamos“ pagal nacionalinius tarnybos nuostatus.

50. Nors šiame svarstymo etape turėčiau nagrinėti tik tą šio argumento aspektą, kuris susijęs su ginčijamos frazės išaiškinimu, reikia vis dėlto pažymėti, kad, kaip ir kitos valstybės narės, Jungtinė Karalystė jokiu būdu neatleista nuo įsipareigojimų, susijusių su konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutiniu sakiniu, vykdymo.

51. Nors tikrai įmanoma, kad dėl ypatingų Jungtinės Karalystės švietimo sistemos bruožų Anglijos ir Velso mokytojai neturi oficialaus pareigūno ar lygiaverčio nacionalinio statuso, kaip yra kai kuriose kitose valstybėse narėse, įsipareigojimas pagal konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punktą vis tiek galioja visoms konvencijos susitariančiosioms šalims, įskaitant visas valstybes nares, nepaisant kokių nors ypatingų bruožų.

52. Mano nuomone, konvencijos versijos prancūzų k. 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinio sakinio nuoroda į „statut national“ (anglų k. „national rules“) turėtų būti aiškinama pakankamai lanksčiai, atsižvelgiant į specifinius valstybių narių švietimo sistemos bruožus, kad išliktų nuostatos praktinis poveikis ir galiojimas visose minėtose valstybėse. Be to, būtent dėl šios priežasties minėtos nuostatos teksto versijose anglų ir kitomis kalbomis nėra frazės „statut national“, nes ji nelabai tiktų Jungtinės Karalystės atveju – ir išties kitų valstybių narių, kuriose pagal valdžios padalijimo švietimo srityje principą švietimas perduotas valstybės įgaliotoms institucijoms, atvejais, – bet jose bendriau kalbama apie paaukštinimo darbe teisę, kurios garantuojamos“ pagal nacionalinius nuostatus[8], t. y. valstybių narių priimtomis taisyklėmis.

8 — Panaši frazė pavartota konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinio sakinio versijose vokiečių („der Regelung ihres Herkunftsstaates“) ir ispanų („normativas nacionales“) kalbomis – turbūt dėl to, kad šiose valstybėse narėse švietimas nėra centrinių valdžios institucijų atsakomybė.

53. Kalbant apie „teises į paaukštinimą darbe, kurios garantuojamos“ pagal tokius nacionalinius tarnybos nuostatus, mano manymu, šių žodžių nereikia aiškinti griežtai ir pažodžiui. Kaip jau minėjau kalbėdamas apie frazės „paaukštinimas“ darbe išaiškinimą, ypatingą dėmesį reikia skirti ginčijamos nuostatos tikslui – kad nebūtų pakenkta valstybės narės mokytojams, paskirtiems ar komandiruotėms į Europos mokyklas, atimant iš jų teises į paaukštinimą darbe ir išėjimą į pensiją, kurias jie turėtų, jei toliau dirbtų savo kilmės valstybės švietimo įstaigose.

54. Priešingai, nei tvirtina Jungtinė Karalystė, „teisė“ į paaukštinimą darbe nebūtinai turi būti taikoma išskirtinai tik automatiško paaukštinimo darbe dėl stažo atvejais. Šis argumentas prieštarauja jau išnagrinėtam tos pačios valstybės narės teiginiui, kad paaukštinimo darbe sąvoka turėtų būti taikoma tik galimybei užimti pareigas, kurių pavadinimas atspindi aukštesnį statusą nacionalinių mokyklų hierarchijoje ir didesnę atsakomybę, ir priėmus tokį argumentą į konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinio sakinio taikymo sritį patektų tik tokios situacijos, kurių net neapima pažodinis šios nuostatos aiškinimas.

55. Todėl valstybės narės įpareigotos išsaugoti į Europos mokyklas paskirtų ar komandiruotų mokytojų teises į karjeros raidą, kurios jiems būtų suteiktos, jei jie ir toliau dirbtų toje valstybėje narėje. Todėl, atsižvelgiant į kiekvienoje valstybėje narėje mokytojams suteiktų teisių turinį, tai gali būti, pavyzdžiui, faktinė teisė į paaukštinimą darbe arba tiesiog teisė dalyvauti procedūrose siekiant aukštesnių pareigų. Taigi teisės į paaukštinimą darbe turinys skirtingose valstybėse narėse gali skirtis. Kita vertus, jų taikymo sritis negali būti siauresnė nei teisių, kurias būtų turėję į Europos mokyklas paskirti ar komandiruoti mokytojai, jei jie būtų išsaugoję savo pareigas savo kilmės valstybės švietimo įstaigoje, kaip jų kolegos, kurie ir toliau dirbo toje valstybėje narėje, taikymo sritis. Kitoks aiškinimas paneigtų garantiją, tokiems mokytojams suteiktą konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutiniu sakiniu, kad „teisės į paaukštinimą darbe, kurios garantuojamos“ pagal nacionalinius tarnybos nuostatus, bus „išsaugotos“.

56. Todėl į Komisijos prašymo pirmą dalį siūlau atsakyti taip: konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinis sakinys turi būti aiškinamas kaip įpareigojantis susitariančiąsias šalis užtikrinti, kad į Europos mokyklas komandiruoti ar paskirti mokytojai per komandiravimo ar paskyrimo laikotarpį išsaugotų teises į karjeros raidą ir išėjimą į pensiją, nustatytas jų kilmės valstybių narių nacionaliniuose tarnybos nuostatuose, kurios jiems būtų taikytinos, jei jie ir toliau dirbtų tos valstybės narės švietimo įstaigose.

57. Būtent atsižvelgiant į šį aiškinimą reikia nagrinėti antrąją prašymo dalį, kuri susijusi su Jungtinės Karalystės elgesiu į Europos mokyklas paskirtų mokytojų paaukštinimo darbe atžvilgiu.

B – *Dėl Jungtinės Karalystės elgesio į Europos mokyklas paskirtų mokytojų paaukštinimo darbe atžvilgiu*

58. Antroje prašymo dalyje Komisija tvirtina, kad kai kuriems Jungtinės Karalystės į Europos mokyklas paskirtiems mokytojams per paskyrimo laikotarpį privalo būti suteikta teisė pretenduoti į aukštesnę atlyginimo skalę („aukštesnė darbo užmokesčio skalė“), pareigas (ET ir AST) ir STPCD numatytas papildomas išmokas (ISMMP), taip pat kilti pagal tą pačią atlyginimo skalę, kaip jų kolegų mokytojų, kurie ir toliau dirba valstybės išlaikomose mokyklose Anglijoje ir Velse, atveju.

59. Todėl, sprendžiant iš šios prašymo dalies formuluotės, priešingai, nei ne kartą šioje byloje teigė Jungtinė Karalystė, Komisijos pretenzijos nėra susijusios su *visų* į Europos mokyklas paskirtų Anglijos ir Velso mokytojų padėtimi, o tik su kai kuriais iš jų, kurie, jos nuomone, turi tokias pačias paaukštinimo darbe galimybes kaip ir jų kolegos, dirbantys valstybės išlaikomose mokyklose.

60. Neatsižvelgiant į šalių ginčą dėl to, ar STPCD nustatytos konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkte nurodyti nacionaliniai tarnybos nuostatai (prie šio ginčo sugrįšiu vėliau), akivaizdu, kad, nagrinėjant Komisijos prašymo antrą dalį, į Europos mokyklas paskirtų mokytojų kategorijos bendrasis vardiklis yra mokytojai, kurie prieš paskyrimą turėjo teisę į aukštesnės atlyginimo skalės taikymą, t. y. mokytojai, kuriems iki paskyrimo buvo taikomas aukščiausias bazinės atlyginimo skalės pagal STPCD lygmuo (M6)[9]. Mano nuomone, į jį taip pat patenka mokytojai, kurie pakilo pagal bazinę skalę ir per paskyrimo laikotarpį buvo tos skalės viršuje ir kurie per tą laikotarpį turėjo teisę kreiptis dėl galimybės taikyti aukštesnę atlyginimo skalę ir (arba) pretenduoti į Komisijos prašyme nurodytas pareigas, jei šie mokytojai nebūtų turėję atsisakyti šių teisių pasirašydami sutartį su Vaikų, švietimo įstaigų ir šeimų reikalų ministerija. Bendrai sutariama, kad visi Jungtinės Karalystės į Europos mokyklas paskirti mokytojai turi naudos dėl STPCD bazinės skalės taikymo. Remiantis Jungtinės Karalystės paaiškinimais, šie mokytojai taip pat kilo pagal šią skalę ir tam tikrais atvejais sugebėjo pasiekti aukščiausią skalės lygmenį per paskyrimo laikotarpį.

61. Tačiau pagal Komisijos reikalavimų antros dalies formuluotę nėra visiškai aišku, kad į suinteresuotųjų mokytojų kategoriją patenka ne tik mokytojai, kurie iki paskyrimo dirbo valstybės išlaikomose švietimo įstaigose, t. y. STPCD reguliuojamose įstaigose, bet ir mokytojai, kurie dirbo ne valstybės išlaikomose švietimo įstaigose, kurios paprasčiausiai galėjo taikyti STPCD.

62. Prieš nagrinėjant šį klausimą, reikėtų nuspręsti dėl STPCD klasifikavimo, atsižvelgiant į konvencijos 12 straipsnio 4 dalies paskutinį sakinį.

63. Kaip jau minėjau, Jungtinė Karalystė teigia, kad STPCD nėra nacionalinė norma, minima tame straipsnyje, nes šis dokumentas netaikomas daugeliui Jungtinės Karalystės mokytojų.

64. Šis argumentas manęs neįtikina.

65. Išties šiame dokumente, patvirtintame Jungtinės Karalystės švietimo ministro, nurodytos darbo ir užmokesčio sąlygos nėra automatiškai taikytinos visiems Anglijos ir Velso mokytojams.

66. Tačiau jį taikyti privaloma visiems valstybės išlaikomų švietimo įstaigų mokytojams[10] ir galima nepriklausomų mokyklų mokytojams[11]. Be to, kaip jau minėjau ir kaip per posėdį pripažino Jungtinė Karalystė, bazinė STPCD numatyta skalė privaloma visiems į Europos mokyklas paskirtiems Anglijos ir Velso mokytojams pagal mokytojų ir Vaikų, švietimo įstaigų ir šeimų reikalų ministerijos sudarytą sutartį, nepaisant to, kad kai kurie iš jų prieš komandiravimą dirbo nepriklausomose mokyklose, kurios tam tikrais atvejais netaikė arba bent jau taikė ne visas STPCD nustatytas darbo ir atlyginimo sąlygas.

67. Kadangi Jungtinė Karalystė nenurodė jokio kito dokumento, kurį būtų galima laikyti pateikiančiu atitinkamas nacionalines normas, minimas konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutiniame sakinyje, reikia daryti išvadą, kad jei nenustatyta, jog Jungtinėje Karalystėje yra nepageidautinas teisinis vakuumas, tokių nacionalinių normų savybes gali turėti tik STPCD.

68. Be to, priešingai, nei teigia Jungtinė Karalystė, nemanau, kad pripažinimas, jog STPCD pateiktos nacionalinės taisyklės, minimos konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutiniame sakinyje, reiškia, kad į Europos mokyklas komandiruotiems ar paskirtiems mokytojams suteikiamos teisės, kuriomis jie negalėtų remtis pagal nacionalinius teisės aktus, t. y. kad pažeidžiamas SESV 165 straipsnis.

9 — Remiantis Jungtinės Karalystės pateiktais apskaičiavimais, 53 iš 250 mokytojų, paskirtų į Europos mokyklas klostantis pagrindinėje byloje nagrinėjamiems įvykiams.

10 — Remiantis Jungtinės Karalystės pateikta informacija – 435 000 žmonėms.

11 — T. y., pasak Jungtinės Karalystės, nežinia kokiai tokio tipo įstaigose Anglijoje ir Velse dirbančių 89 000 mokytojų daliai.

69. Akivaizdu, kad Komisijos prašymo tikslas nėra pareikalauti, kad Jungtinė Karalystė reformuotų savo švietimo sistemos organizavimą siekdama, kad į Europos mokyklas komandiruotiems ar paskirtiems mokytojams būtų suteiktos teisės, kuriomis jie negalėtų remtis, jei ir toliau dirbtų Jungtinėje Karalystėje. Toks tikslas prieštarautų SESV 165 straipsnio 1 daliai, kuri, beje, kaip minėjau, iš esmės pakartojama konvencijos preambulėje [12].

70. Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės švietimo sistemos ypatybes, teisė į paaukštinimą darbe, kurios išsaugojimas turi būti užtikrintas į Europos mokyklas paskirtiems mokytojams pagal konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinį sakinį, privalo apimti teises, kurias jie turėtų, jei ir toliau dirbtų Jungtinėje Karalystėje kaip jų kolegos Anglijoje ir Velse. Tačiau, kaip aiškiai teigia Komisija, antra prašymo dalimi nesiekiama, kad Jungtinės Karalystės į Europos mokyklas paskirtiems mokytojams būtų automatiškai taikoma aukštesnė atlyginimo skalė arba aukštesnis tos pačios skalės lygmuo arba kad jie užimtų STPCD minimas pareigas bei gautų papildomų išmokų darbo tose mokyklose laikotarpiu, o tik siekiama, kad į Europos mokyklas paskirti mokytojai, kaip ir jų kolegos ir toliau dirbantys Anglijos ir Velso išlaikomose mokyklose, per paskyrimo laikotarpį išsaugotų teisę *dalyvauti procedūroje, kad įgytų teisę* į minėtos skalės taikymą, pareigas bei papildomas išmokas.

71. Būtent tokios teisės į paaukštinimą darbe STPCD suteikiamos valstybės išlaikomose mokyklose dirbantiems Anglijos ir Velso mokytojams bei mokytojams, dirbantiems visą STPCD taikančiose nepriklausomose mokyklose, kurie turi pakankamą stažą ir todėl pasiekė aukščiausią bazinės skalės lygmenį (taškas M6), nes, kaip Jungtinė Karalystė pripažino per posėdį, kai kurie mokytojai nesikreipia dėl aukštesnės skalės taikymo, be to, bent 95 proc. dalyvaujančiųjų procedūroje dėl tokio taikymo tokia skalė taikoma.

72. Kita vertus, neginčijama, kad tokios pasirinkimo laisvės neturi į Europos mokyklas paskirti Anglijos ir Velso mokytojai, nes pagal sutartį, sudarytą su Jungtinės Karalystės vaikų, švietimo įstaigų ir šeimų reikalų ministerija, jie privalo atsisakyti galimybės per savo paskyrimo laikotarpį dalyvauti procedūrose dėl teisės į aukštesnės atlyginimo skalės taikymą, užimti STPCD numatytas pareigas ir gauti papildomų išmokų.

73. Konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutiniame sakinyje nustatytas įpareigojimas, mano nuomone, taptų neveiksmingas, jei jis nebūtų taikytinas valstybei narei, kuri nors ir nesuteikia savo mokytojams teisių į paaukštinimą darbe griežtąja prasme, tačiau leidžia jiems dalyvauti procedūroje siekiant teisės į aukštesnės atlyginimo skalės taikymą, užimti nacionaliniuose tarnybos nuostatuose numatytas pareigas ir gauti papildomų išmokų.

74. Šiomis aplinkybėmis manau, kad į Europos mokyklas paskirtų mokytojų, kurie gali išsaugoti teisę į paaukštinimą darbe pagal STPCD, nurodytą konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutiniame sakinyje, kategoriją sudaro mokytojai, kurie, jei būtų likę Jungtinėje Karalystėje, kaip jų kolegos iš Anglijos ir Velso, būtų galėję turėti naudos dėl STPCD nustatytų sąlygų taikymo, siekdami aukštesnės atlyginimo skalės taikymo ar pakilti pagal tą pačią skalę ir įgyti teisę pretenduoti į minėtame dokumente numatytas pareigas bei papildomas išmokas.

75. Taigi, kaip teigia Komisija, atitinkamą grupę sudaro mokytojai, kurie prieš paskyrimą į Europos mokyklas dirbo valstybės išlaikomose švietimo įstaigose, kurios dėl savo pobūdžio privalo taikyti visą STPCD, taip pat mokytojai, kurie dirbo nepriklausomose švietimo įstaigose, nusprendusiose taikyti visą STPCD. Kalbant apie šias dvi kategorijas, reikia taip pat atsižvelgti į mokytojus, kurie nepasiekė bazinės atlyginimo skalės viršutinio lygmens iki paskyrimo, bet pasiekė jį per paskyrimo laikotarpį.

12 — Žr. šios išvados 6 išnašą.

76. Būtent šių kategorijų mokytojai būtų galėję turėti naudos dėl visų STPCD nuostatų taikymo, jei jie nebūtų buvę paskirti į Europos mokyklas. Todėl tik šių grupių mokytojai gali, kaip nurodyta konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutiniame sakinyje, išsaugoti teisę dalyvauti atrankos procese dėl aukštesnės STPCD nustatytos atlyginimų skalės taikymo ir į šiame dokumente numatytas pareigas bei papildomas išmokas – teisę, kurios jie turėjo atsisakyti su Jungtinės Karalystės Vaikų, švietimo įstaigų ir šeimų reikalų ministerija sudarydami sutartis dėl paskyrimo į Europos mokyklas.

77. Todėl Komisijos prašymo antra dalis neapima kitų mokytojų, kurie prieš paskyrimą į Europos mokyklas dirbo ne valstybės išlaikomose švietimo įstaigose, kurios netaikė STPCD arba taikė jį ne visą. Visiškai logiška, kad šie mokytojai negalėjo atsisakyti teisės, kurios jie net neturėjo [13].

78. Vis dėlto manau, kaip išaiškės vėliau, kad valstybė narė, reikalaujanti, taip pat ir sutartiniu būdu, kad kai kurie į Europos mokyklas skiriami mokytojai atsisakytų teisių į paaukštinimą darbe, kurias jie iš esmės turėtų išsaugoti pagal konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinį sakinį, jei jie liktų dirbti Jungtinėje Karalystėje, akivaizdžiai pažeidžia šią nuostatą.

79. Kaip galima spręsti iš pirmiau pateiktų argumentų, tai pasakytina ne tik apie teisę į aukštesnės atlyginimo skalės taikymą, bet ir apie teisę užimti ET ir AST pareigas bei pareigas, susijusias su papildomomis ISMMP.

80. Iš tiesų, visų pirma teisė užimti tokias pareigas priklauso nuo to, ar tenkinami reikalavimai dėl profesinės veiklos rezultatų, taikytini tiems, kurie nori, kad jiems būtų taikoma aukštesnė atlyginimo skalė [14].

81. Antra, šios pareigos susijusios su didesne atsakomybe ir didesniu užmokesčiu, palyginti su pareigomis, kurias einantiems mokama pagal bazinę atlyginimų skalę.

82. Tai, kad, priešingai nei teisės į aukštesnio atlyginimo skalės lygmens taikymą atveju, konkrečios pareigos turi būti įsteigtos, nereiškia, kad paaukštinimas darbe paskiriant į šias pareigas nepatenka į konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutiniame sakinyje minimos sąvokos „paaukštinimas darbe“ taikymo sritį. Tai, beje, pripažįsta Jungtinė Karalystė, pritardama – tiesa, klaidingai – sąvokos „paaukštinimas darbe“ siauram aiškinimui, kai turima omenyje tik skyrimas į aukštesnes pareigas. Kaip jau minėjau, mano galva, sąvoka „paaukštinimas darbe“ turi būti aiškinama autonomiškai, t, y. kad ji apima bet kokią mokytojo karjeros raidą, ar tai būtų teisė į aukštesnės atlyginimo skalės taikymą ar teisė užimti pareigas, kurios reikalauja didesnės su mokymu ir vadyba susijusios atsakomybės, nors šios pareigos ir neturėtų jokio hierarchinio statuso švietimo įstaigų struktūroje. Tiek, kiek tai aktualu kalbant apie papildomas ISMMP, norėčiau pridurti kad, kaip pažymėjo Jungtinė Karalystė kalbėdama apie atitinkamas STPCD nuostatas, šios papildomos išmokos yra ilgalaikio pobūdžio ir susijusios su pareigomis, reikalaujančiomis didesnės atsakomybės mokymo ir mokymosi srityje, o ne su konkrečiais asmenimis, o tai, man regis, reiškia, kad jos patenka į konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinio sakinio sąvokos „paaukštinimas darbe“ taikymo sritį.

83. Be to, siekiant išsamumo pažymėtina, kad Jungtinė Karalystė negali tvirtinti, kad į Europos mokyklas paskirti mokytojai savanoriškai sutiko atsisakyti visapusiško STPCD taikymo per jų paskyrimo laikotarpį. Šiuo atžvilgiu pakanka atkreipti dėmesį, kad tokia atsisakymo sąlyga yra standartinė nuostata, kurią mokytojams primeta Vaikų, švietimo įstaigų ir šeimų reikalų ministerija be jokios galimybės individualiai derėtis. Taigi mokytojams reikia rinktis – arba sutikti su paskyrimu į Europos mokyklą Vaikų, švietimo įstaigų ir šeimų reikalų ministerijos nurodytomis sąlygomis, arba jo atsisakyti.

13 — Šis skirtumas nelemia diskriminacijos, nes, pirma, teisiniu požiūriu šių mokytojų padėtis skiriasi nuo minėtoms kategorijoms priklausančių mokytojų padėties ir, antra, finansiniu požiūriu per jų paskyrimo laikotarpį europinis priedas turėtų padengti galimą skirtumą lyginant su tų kategorijų mokytojais.

14 — Be to, prieš skiriant kandidatus į ET pareigas, jiems bent dvejus metus turi būti taikomas trečias aukštesnės atlyginimo skalės lygmuo (žr. šios išvados 20 punktą).

84. Šiame etape Jungtinė Karalystė vis dar nurodo iš esmės organizacinius ir finansinius sunkumus, dėl kurių į Europos mokyklas paskirtiems mokytojams nesuteikta teisė per paskyrimo į Europos mokyklas laikotarpį dalyvauti procedūrose siekiant STPCD numatyto paaukštinimo darbe.

85. Kalbant apie organizacinius sunkumus, Jungtinė Karalystė iš esmės remiasi priežastimis, susijusiomis, pirma, su konkrečiomis savybėmis, būdingomis tai didesnei atsakomybei, kuri tenka pareiškėjams, pretenduojantiems į aukštesnę atlyginimo skalę ir į ET bei AST pareigas, taip pat su papildomomis ISMMP susijusias pareigas, ir, antra, su į Europos mokyklas paskirtų mokytojų vertinimo problemomis.

86. Nors tai pagrįsti rūpesčiai, mano nuomone, tai negali būti svarbiau už teisę, kuri konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutiniu sakiniu pripažinta į Europos mokyklas paskirtiems ar komandiruotiems mokytojams.

87. Kalbėdama apie mokytojų teisę į aukštesnės atlyginimo skalės taikymą, Jungtinė Karalystė neneigia, kad jos teritorijoje esančiose mokyklose, kurioms STPCD buvo visapusiškai taikytinas, įgytų įgūdžių ir žinių patikrinimą atlikdavo mokyklų direktoriai[15]. Todėl nesuprantu, kodėl tokio tikrinimo, remdamasis tais pačiais Jungtinės Karalystės valdžios institucijų nustatytais aukštesnės atlyginimo skalės taikymo kriterijais, negalėtų atlikti atitinkamos Europos mokyklos direktorius, jei reikia bendradarbiaudamas su kompetentingu tos mokyklos inspektoriumi, kuris skiriamas vadovaujantis konvencijos nuostatomis, atstovauja atitinkamai valstybei narei ir užtikrina mokytojų iš šios valstybės narės darbo priežiūrą,[16] ir su Jungtinės Karalystės švietimo ministru.

88. Kalbėdamas apie teisę užimti ET ir AST pareigas ir pareigas, suteikiančius teisę į ISMMP, taip pat apie į tokias pareigas pretenduojančių mokytojų veiklos vertinimą, negaliu pritarti Jungtinės Karalystės argumentui, kad vien dėl to, kad šios pareigos reikalauja papildomos mokytojų atsakomybės, visų pirma susijusios su vadovavimu kitiems mokytojams ir jų mokymu jų pačių įstaigoje (ET pareigos) arba kitose įstaigose (AST pareigos), į Europos mokyklas paskirti mokytojai iš esmės *niekada* negali atitikti šių sąlygų jų tarnybos šiose mokyklose laikotarpiu ir šių sąlygų atitikties įvertinimo jų atveju neįmanoma atlikti.

89. Šiuo atžvilgiu visų pirma pažymėtina, kad, nepaisant to, kad, kaip pažymi Jungtinė Karalystė, pagal STPCD reikalaujama, kad išankstinį kandidato į ET ar AST pareigas kvalifikacijos vertinimą atliktų mokyklos direktorius, šiame dokumente vis dėlto numatyta galimybė priimti prašymus iš mokytojų, dirbančių ne valstybės išlaikomoje mokykloje (nepriklausomų mokytojų), kurie turi būti preliminariai įvertinti pareiškėjui vadovaujančio asmens[17]. Todėl, taikant šią nuostatą į Europos mokyklas paskirtų mokytojų atveju, ji konkrečiu atveju atitinkamos Europos mokyklos vadovui leistų atlikti šį pirmą tinkamumo minėtoms pareigoms vertinimo etapą, bendradarbiaujant su šios mokyklos kompetentingu inspektoriumi ir Jungtinės Karalystės Vaikų, švietimo įstaigų ir šeimų reikalų ministerija, su kuria atitinkami mokytojai sudarė sutartį.

15 — Remiantis Teisingumo Teismui pateiktais dokumentais, 10 profesinių reikalavimų, kuriuos turi atitikti bazinės skalės 6 lygmenį pasiekę mokytojai, pageidaujantys pereiti į aukštesnę skalę, yra šie: 1) pagal poreikį reikšmingai prisidėti prie darbovietės politikos ir praktikos įgyvendinimo ir kolektyvinės atsakomybės už įgyvendinimą stiprinimo; 2) gerai žinoti ir išmanyti, kaip panaudoti ir pritaikyti daugelį mokymo, mokymosi ir elgesio valdymo strategijų ir kaip personalizuoti mokymąsi, suteikiant galimybes mokiniams panaudoti savo potencialą; 3) išsamiai ir gerai išmanyti vertinimo kriterijus ir mokomųjų dalykų (mokymo programų sričių) sistemą, taip pat viešų egzaminų ir kvalifikacijų sistemą; 4) turėti naujausių žinių ir išmanyti skirtingus kvalifikacijų ir specifikacijų tipus ir jų tinkamumą siekiant patenkinti mokinių poreikius; 5) giliau išmanyti ir suprasti mokomuosius dalykus (mokymo programų sritis) bei susijusią pedagogiką, įskaitant mokymosi pažangos vertinimą; 6) turėti pakankamai žinių ir patirties, kad būtų galima duoti patarimus, susijusius su vaikų ir jaunų žmonių ugdymu ir gerove; 7) būti lankstiems, kūrybingiems ir mokėti nustatyti tokią mokymosi eigą pamokoje ir tarp pamokų, kuri būtų veiksminga ir nuosekliai atitiktų mokymosi tikslus bei mokinių poreikius, atsižvelgiant į naujausius pokyčius, susijusius ir su mokomojo dalyko (mokymo programos) žiniomis; 8) turėti reikiamų mokymo įgūdžių, kad būtų galima padėti mokiniams daug pasiekti, palyginti su jų ankstesniais laimėjimais, ir daryti tokią pačią ar didesnę pažangą, palyginti su panašiais šalies moksleiviais; 9) skatinti bendradarbiavimą ir našiai dirbti kolektyve; 10) prisidėti prie bendradarbių profesinės raidos, vadovaujant ir konsultuojant, demonstruojant veiksmingą praktiką, teikiant patarimus ir supažindinant su vertinimo rezultatais.

16 — Žr. konvencijos 15–18 straipsnius.

17 — Žr. STPCD 30 straipsnio 3 ir 4 dalis.

90. Antra, nors bylos medžiaga rodo, kad gebėjimo eiti ET ir AST pareigas vertinimas, griežtai kalbant, patikėtas vienai įstaigai, įgaliotai vertinti besikreipiančius Anglijos ir Velso mokytojus, tęsiančius darbą Jungtinėje Karalystėje, nesuprantu, kodėl nebūtų galima taip įvertinti Jungtinės Karalystės mokytojų, paskirtų į Europos mokyklas ir pageidaujančių užimti šias pareigas, nors ši valstybė narė pripažįsta, kad mokytojų, dirbančių kitose švietimo įstaigose, esančiose kitų valstybių teritorijoje, vertinimą galima atlikti.

91. Nurodant faktą, kurį taip pat mini Jungtinė Karalystė, kad šių įstaigų teikiamos švietimo paslaugos yra panašesnės į Jungtinės Karalystės sistemą, palyginti su Europos mokyklomis, visiškai ignoruojamas *sui generis* pobūdis, būdingas šioms mokykloms, kurių pareiga bendrai mokyti Europos Sąjungos darbuotojų vaikus atliekama kiekvienos valstybės narės vardu, visiškai pripažįstant valstybių narių atsakomybę už mokymo turinį ir švietimo sistemos organizavimą.

92. Galiausiai, nors kandidatai į AST statusą išties privalo įsipareigoti prisiimti tam tikrą atsakomybę, susijusią su įstaigų, kuriose jie nedirba, darbuotojų mokymu, į Europos mokyklą paskirtas mokytojas puikiausiai gali įsipareigoti tai padaryti ateityje. Be to, remiantis STPCD, įsipareigojimas nebūtinai turi būti vykdomas mokykloje [18].

93. Be to, turėdamas omenyje Jungtinės Karalystės nurodytą faktą, kad į Europos mokyklas skiriamų Jungtinės Karalystės mokytojų atranka yra ypač griežta, abejoju ar, kaip teigia Jungtinė Karalystė, šie mokytojai iš esmės neatitinka profesinių standartų ir papildomų reikalavimų, nustatytų pretenduojantiems į ET ir AST statusą.

94. Todėl, mano nuomone, nėra jokių organizacinių kliūčių, dėl kurių į Europos mokyklas paskirti mokytojai, minimi Komisijos prašyme, negalėtų dalyvauti procedūrose siekdami užimti ET ir AST pareigas, taip pat pareigas, susijusius su papildomomis ISMMP.

95. Tokias pačias išvadas reikia padaryti ir dėl Jungtinės Karalystės nurodytų finansinių kliūčių.

96. Nenagrinėsiu akivaizdžiai nepriimtino argumento, kad iš mokytojų, komandiruotų ar paskirtų į Europos mokyklas, galima atimti teisę turėti naudos dėl konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinio sakinio taikymo vien todėl, kad gaudami europinį priedą jie turėtų geresnes finansines sąlygas, palyginti su kolegomis iš Anglijos ir Velso, ir toliau dirbančiais Jungtinės Karalystės švietimo įstaigose.

97. Jungtinė Karalystė pateikia ir rimtesnį argumentą, kad ET bei AST pareigos ir su papildomomis ISMMP susijusios pareigos reikalauja papildomų lėšų iš kiekvienos švietimo įstaigos, norinčios tokias pareigas įsteigti, taigi būtų neprotinga steigti pareigas į Europos mokyklas paskirtiems mokytojams per jų paskyrimo laikotarpį.

98. Tačiau šis argumentas neatrodo aktualus. Nepaisant tam tikrų prieštaravimų tarp šalių šiuo klausimu, man atrodo, Jungtinė Karalystė neturi steigti specialių darbo vietų į Europos mokyklas paskirtiems mokytojams. Priešingai, ji tiesiog privalo suteikti jiems galimybę kandidatuoti į šias pareigas. Kitaip tariant, atsižvelgdama į konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinį sakinį, Jungtinė Karalystė privalo užtikrinti, kad galėtų būti atlikti jų STPCD numatyti vertinimai, o kandidatams į ET statusą per paskyrimo laikotarpį suteikti galimybę patekti į aukštesnį karjeros lygmenį ir kilti, kad jie galėtų atsiliepti į darbo skelbimą, paskelbtą įsteigti ET pareigas nusprendusios švietimo įstaigos, tomis pačiomis sąlygomis, kurios jiems galiotų, jei jie ir toliau dirbtų Jungtinės Karalystės švietimo įstaigoje.

18 — Žr. STPCD 65 straipsnio 2 dalį, kurioje nurodyta, kad šį darbą galima atlikti ir skiriančiosios institucijos bazėje, ir „kitur“.

99. Dėl visų nurodytų priežasčių manau, kad Jungtinė Karalystė neįvykdė savo įsipareigojimo, nustatyto konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutiniame sakinyje.

100. Kalbant apie šio prašymo antrą dalį, pažymėtina, kad ši išvada galioja ne tik dėl paaukštinimo darbe teisių, tačiau, atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes, taip pat dėl į Europos mokyklas paskirtų mokytojų išėjimo į pensiją teisių.

101. Kadangi per paskyrimo laikotarpį šių mokytojų pensija apskaičiuojama pagal jų nacionalinį atlyginimą, t. y. atlyginimą, apskaičiuotą taikant STPCD numatytą bazinę atlyginimo skalę, ir per tą patį laikotarpį šie mokytojai buvo įpareigoti atsisakyti bent jau galimybės pretenduoti į aukštesnę atlyginimo skalę, nebėra galimybės, kad jų pensijos bus apskaičiuotos atsižvelgiant į šį paaukštinimą darbe.

102. Mano nuomone, šios galimybės praradimas yra akivaizdus ir rimtas, bent jau mokytojams, kurie prieš paskyrimą į Europos mokyklas pasiekė aukščiausią bazinės atlyginimo skalės lygmenį. Galima drąsiai daryti prielaidą, kad mokytojų, kurie būtų kreipęsi dėl aukštesnės atlyginimo skalės taikymo, patenkintų prašymų dalis būtų ne mažesnė nei mokytojų, kurie ir toliau dirbo Jungtinės Karalystės valstybės išlaikomose mokyklose ir padavė tokį prašymą, t. y. ne mažiau 95 % [19].

103. Galiausiai, reikia nuspręsti, ar buvo pažeista konvencijos 25 straipsnio 1 dalis, pagal kurią mokyklų biudžetas sudaromas iš Europos Bendrijų įnašų, teikiamų nuolat mokant atlyginimą komandiruotiems ar paskirtiems mokymo personalo nariams.

104. Šios nuostatos pažeidimas yra konvencijos 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinio sakinio pažeidimo šalutinis poveikis, nes tuo atveju, jei valstybė narė neužtikrina, kad į Europos mokyklas paskirti ar komandiruoti mokytojai išsaugotų savo teises į paaukštinimą darbe, toks neužtikrinimas turės nepataisomų neigiamų pasekmių nuolatiniam atlyginimų mokėjimui šiems mokytojams. Čia nagrinėjamu atveju Jungtinės Karalystės į Europos mokyklas paskirtų mokytojų teisių į paaukštinimą darbe įšaldymas, kuris skundžiamas Komisijos prašyme, mažų mažiausiai reiškia atlyginimo, kurio jie galėtų pagrįstai tikėtis įgydami teisę į aukštesnės atlyginimo skalės taikymą, įšaldymą.

105. Todėl manau, kad savo veiksmais Jungtinė Karalystė pažeidė ir konvencijos 25 straipsnio 1 dalį.

106. Apibendrindamas norėčiau pridurti, kad Komisija nepateikė atskiro skundo, jog Jungtinė Karalystė pažeidė EB 5 straipsnį (ESS 4 straipsnio 3 dalis) [20]. Tai reiškia, kad Teisingumo Teismas neprivalo vertinti proceso dėl Sutarties nuostatos pažeidimo teisėtumo, remdamasis konvencijos 26 straipsnio nuostata dėl teismo.

107. Dėl nurodytų priežasčių siūlau patenkinti Komisijos prašymą. Be to, kadangi Komisija prašo priteisti išlaidas iš Jungtinės Karalystės, siūlau, remiantis Teisingumo Teismo procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalimi, patenkinti ir šį prašymą.

19 — Šiuo klausimu dėl rimtos galimybės praradimo sąvokos, pripažintos daugelio valstybių narių, taip pat ir Jungtinės Karalystės darbo teisėje ir (arba) valstybės tarnybos teisėje, taip pat dėl prarastos galimybės ekonominės vertės sąvokos žr. mano išvados *Komisija prieš Girardot* (C-348/06 P, Rink. p. I-833) 53–55 punktus.

20 — Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad 1986 m. sausio 15 d. Sprendime *Hurd* (44/84, Rink. p. 29) ir 1990 m. vasario 19 d. Sprendime *Komisija prieš Belgiją* (C-6/89, Rink. p. I-1595) Teisingumo Teismas iš esmės konstatavo, kad valstybė narė tikriausiai pažeidžia EB 5 straipsnį, jei, vienašališkai priimdama teisės aktą ir pasinaudodama galimybe gauti kompensaciją iš Bendrijos biudžeto, kad būtų padengtas skirtumas tarp pačios Europos mokyklos pajamų ir nacionalinių mokytojų atlyginimų, numatyta Konvencijoje, apibrėžiančioje Europos mokyklų statutą (šiuo atveju 1958 m. konvencija, kurios Bendrijos nebuvo pasirašiusios), lemia papildomas biudžeto išlaidas, kurios iš jo neturėtų būti apmokamos. Taip pat žr. mano išvados *Komisija prieš Belgiją* (C-132/09) 121–130 punktus.

III – Išvada

108. Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Teisingumo Teismui siūlau:

1. Pripažinti, kad Konvencijos, apibrėžiančios Europos mokyklų statutą, pasirašytos 1994 m. birželio 21 d. Liuksemburge, 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutinis sakinys turi būti aiškinamas kaip įpareigojantis susitariančiąsias šalis užtikrinti, kad į Europos mokyklas komandiruoti ar paskirti mokytojai per komandiravimo ar paskyrimo laikotarpį išsaugotų teises į karjeros raidą ir išėjimą į pensiją, nustatytas jų kilmės valstybių narių nacionaliniuose tarnybos nuostatuose, kurie jiems būtų taikytini, jei jie ir toliau dirbtų tos valstybės narės švietimo įstaigoje.

2. Pripažinti, kad kai kuriems Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės komandiruotiems ar paskirtiems mokytojams per jų komandiruotės laikotarpį nesuteikta galimybė, kad jiems bus taikoma aukštesnė darbo užmokesčio skalė (t. y. „ribinio darbo užmokesčio“, „mokytojų ekspertų“ ir „aukštos kvalifikacijos mokytojų“ skalės) ir kad jie gaus kitų papildomų išmokų (kaip antai, išmokų, susijusių su mokymo ir mokymosi pareigomis), kurią jie turėtų, jei ir toliau dirbtų tos valstybės narės švietimo įstaigose, kaip jų kolegos, dirbantys Anglijos ir Velso valstybės išlaikomose mokyklose, o tai prieštarauja Konvencijos, apibrėžiančios Europos mokyklų statutą, 12 straipsnio 4 dalies a punkto paskutiniam sakiniui ir 25 straipsnio 1 daliai.

3. Priteisti iš Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.